

UTGREIING

VAL AV
REVISJONSORDNING
FOR
ALVER KOMMUNE

Utført av
Nordhordland Utviklingselskap IKS
Kontrollutvalssekretariatet

Oktober 2018

BAKGRUNN

Kommunane Lindås, Meland og Radøy har vedteke at dei skal slåast saman til Alver kommune frå 01.01.2020. I den samanheng må det veljast revisjonsordning og revisor for den nye kommunen.

Kommunestyra i dei tre kommunane har delegert til fellesnemnda å ta stilling til revisjonsordninga. Fellesnemnda skal gjere sitt vedtak på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvala i dei tre kommunane.

Kontrollutvala i kommunane har – (Lindås i møte den 13.09.18, Radøy i møte den 19.09.18 og Meland i møte den 20.09.18) – gjort følgjande likelydande samrøystes vedtak:

«Kontrollutvalet ber sekretariatet innan 15.10.18 utgreie og utarbeide ei sak om val av revisjonsordning basert på dei moment og den framdriftsplan som går fram av saksutgreiinga»

Ved kontrollutvala si handsaming av saka er habiliteten til sekretariatet også vurdert med slike likelydande konklusjonar:

Kontrollutvalet meiner at sekretariatet, som del av Nordhordland Utviklingsselskap IKS er klart uavhengig av Nordhordland Revisjon IKS og derfor habil til å utgreie sak om revisjonsordning / revisor for Alver kommune.

LOVA SINE RAMMER FOR VAL AV REVISOR

Kommunelova § 78, 3. og 4. ledd legg til grunn at det er kommunestyret som avgjer kva revisjonsordning kommunen skal ha og som vel kven som skal vere kommunen sin revisor.

Kommunestyret sitt val av revisjonsordning og revisor skjer på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalet.

Kommuneloven § 78

3. ledd

«Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget».

4. ledd

«Kommunestyret eller fylkestinget velger selv revisor. Vedtaket treffes på grunnlag av innstilling fra kontrollutvalget».

I samband med samanslåinga av Radøy, Meland og Lindås kommunar er det i tråd med Inndelingslova § 26 oppretta ei fellesnemnd for å samordne og førebu samanslåinga.

Etter § 26 femte ledd kan fellesnemnda få fullmakt til å tilsetje revisor, vidareføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller vidareføre avtale med annen revisor.

Inndelingslova § 26, 5. ledd:

«Nemnda kan få fullmakt til å tilsetje personale i den nye eininga. Dette omfattar også tilsetjing av administrasjonssjef og revisor. Tilsetjing av revisor skjer på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvala. Nemnda kan òg få fullmakt til å vidareføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller vidareføre avtale med annan revisor. Tilsvarande gjeld for sekretariatet for kontrollutvalet. Slikt vedtak skjer etter innstilling frå kontrollutvala.»

Dei tre kommunane har i tråd med lovkrav ved søknad om kommunesamanslåing fatta vedtak om fellesnemnda si samansetting og oppgåver i møte den 22.06.17.

Det vart i møte vedteke at:

- 5 *«Fellesnemnda får fullmakt til å:*
5.5 *gjere vedtak om val av revisor og sekretariat for kontrollutvalet, på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvala, jfr. Inndelingslova §26 femte ledd, første punktum»*

Kommunelova § 78 slik den er formulert gjev kontrollutvala to innstillingsoppgåver i logisk rekkefølge:

1. innstilling på val av revisjonsordning
2. innstilling på val av revisor

Med utgangspunkt i ovannemnde vert det lagt til grunn at kontrollutvala i dei tre kommunane skal gje kvar si innstilling til fellesnemnda om val av revisjonsordning og val av revisor.

REVISJONSORDNINGAR I HORDALAND - 2018

Kommunar og fylkeskommunen i Hordaland får utført sine revisjonstenester slik:

SELSKAP - REVISOR	KOMMUNAR
Nordhordland Revisjon IKS	Austrheim, Fedje, Masfjorden, Meland, Modalen, Osterøy og Radøy
Indre Hordaland Revisjonsdistrikt § 27	Eidfjord, Jondal, Odda, Ullensvang, Ulvik og Voss
BDO AS	Bergen (Rekneskapsrevisjon – delt oppdrag)
Deloitte AS	Askøy, Bergen (Forvaltningsrevisjon - delt oppdrag), Bømlo, Etne, Fitjar, Fjell, Fusa, Kvam, Kvinnherad, Lindås, Os, Samnanger, Sund, Sveio, Tysnes, Vaksdal, Øygarden. Hordaland fylkeskommune
KPMG AS	Austevoll, Stord
Vestlandsrevisjon AS (Indre Hordaland Revisjonsdistrikt er hovudaksjonær 96%)	Granvin

I Norge var det pr. 01.06.18 totalt 59 kommunar og to fylkeskommunar som hadde konkurranseutsett heile eller delar av sine revisjonstenester. Av desse er ein stor del (20) kommunar i Hordaland.

DAGENS ORDNINGAR FOR MELAND, LINDÅS OG RADØY

I dag har ikkje kommunane lik revisjonsordning. Alle kommunane har avtalar for sine revisjonstenester fram til samanslåinga pr. 01.01.2020.

Lindås har eit samla oppdrag for kjøp av både sine revisjonstenester for rekneskap og forvaltningsrevisjon / selskapskontroll frå privat revisjon – Deloitte AS. Deloitte utfører også overordna analyse av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll på oppdrag frå kontrollutvalet. Inngått avtale er på 3 år med opsjon på 1 år. Avtalen er forlenga slik at den går ut i samsvar med føresetnader for kommunesamanslåinga.

Kontrollutvalet i Lindås kommune har eit budsjett for 2018 vedkomande revisjonstenester med totalt kr 695 000 som er slik fordelt – rekneskapsrevisjon kr 230 000 og forvaltningsrevisjon kr 465 000. Omfang av forbruk til forvaltningsrevisjon avheng av tal prosjekt som vert gjennomført.

Pr. 01.01.2018 var tal innbyggjarar i Lindås kommune 15 789.

Meland og Radøy har offentleg revisjon. Meland og Radøy er medeigarar i og får sine revisjonstenester frå Nordhordland Revisjon IKS.

Pr. 01.01.2018 var tal innbyggjarar i Radøy kommune 5 129.

Pr. 01.01.2018 var tal innbyggjarar i Meland kommune 8 079.

Deltakrar og ansvarsdeling i Nordhordland Revisjon IKS er frå og med 01.01.2016: Austrheim (10,8%), Fedje (2,2%), Masfjorden (6,5 %), Meland (29,6%), Modalen (1,4%), Osterøy (30,2%) og Radøy (19,3).

Eigardelen i Nordhordland Revisjon IKS kan endrast ved at deltakrarar trer inn eller ut av selskapet, og ved at ansvarsdelen vert regulert i høve til folketalet kvart 4. år.

Utmelding er slik regulert i §20 i selskapsavtalen:

Den enkelte deltakar kan med eit års skriftleg varsel einsidig sei opp si deltaking etter reglane i «Lov om interkommunale selskaper»

Nordhordland Revisjon IKS sine årlege driftsutgifter vert fordelt etter følgjande nøkkel (§4):

- Eit grunnbeløp på kvar deltakarkommune.
- Revisjonen sine netto budsjetterte utgifter vert fordelet mellom dei deltakande kommunar etter registrert tidsforbruk i den enkelte kommune.
- Revisjonen føreteke jamleg registrering av tidsforbruk for den enkelte kommune.
- Inntekter frå ulike revisjonsoppdrag, som ikkje inngår i revisjon av dei kommunale rekneskapane og forvaltningsrevisjonar, går til frådrag i dei totale utgiftene som skal fordelast mellom eigarkommunane.

Styret vedtek årsbudsjettet og kostnadane vert fordelt på eigarane etter forventa timeforbruk. Kostnader til forvaltningsrevisjon er inkludert. Bestillingane er basert på kontrollutvala sine forslag og påfølgande vedtak jfr. plan for forvaltningsrevisjon som er vedteken i det enkelte kommunestyre.

I Budsjettet for 2018 er det slik fordeling av fakturerte kostnader på eigarkommunane:

Austrheim	kr	556 475
Fedje	kr	350 574
Masfjorden	kr	460 801
Meland	kr	942 270
Modalen	kr	324 825
Osterøy	kr	1 056 631
Radøy	kr	<u>789 760</u>
Sum	kr	4 481 340

ALTERNATIV FOR ORGANISERING AV REVISJON

Kommunelova § 78 nr 3. opnar for at kommunestyret (oppgåva er delegert til fellesnemnda for Alver) kan velje mellom tre alternative revisjonsordningar:

- tilsette egne revisorar
- delta i interkommunalt samarbeid/selskap
- kjøpe heile eller delar av revisjonstenestene i marknaden

Uavhengig av kva ordning for revisjon som vert velt, vil revisjonsarbeidet vere styrt av detaljerte forskrifter, metodar og standardar med konkrete krav til utdanning og praksis hos revisorane. Dette skal vere med å sikre revisjonen sin uavhengighet til revidert part. Vilkårå gjeld enten revisjonen er kommunal/interkommunal eller privat og skal sikre grunnleggjande kvalitet på arbeidet, uavhengig av ordning. Det ligg til kontrollutvalet å føre tilsyn / sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

Inndelingslova opnar for ei vidareføring av deltaking i interkommunalt samarbeid (eller anna revisor) om revisjon for den nye kommunen. Dette alternativet er ikkje aktuelt i denne samanheng (for Alver) sidan kommunane har ulike ordningar.

TILSETTE EIGNE REVISORAR

Kommunen kan tilsette egne revisorar for å dekke kommunen sine behov for revisjonstenester. Denne ordninga finn vi i dag i nokre store kommunar som Oslo, Trondheim, Bærum og einskilde fylkeskommunar. Revisorane er tilsette i kommunen og dagleg leiar skal veljast av kommunestyret, men dei kan ikkje instruerast om revisjonsfaglege tilhøve og er slik sett uavhengige. Rådmannen har ingen instruksjonsmyndighet overfor tilsette revisorar.

Fordelar med egne tilsette revisorar, er at desse har kontinuerlig fokus på sin kommune og kan vere lett tilgjengeleg for politikarar og administrasjon. Oppgåva som revisor for berre ein kommune gjev god kunnskap om revidert eining og den etablerte organisasjonskulturen. Tilgjenge kan bidra til at revisor i større grad kan tene som rådgjevar for kommunen, men berre innanfor ramma av dei krav som vert stilt til revisor sin uavhengighet jmfr. Forskrift om revisjon i kommunar og fylkeskommunar kapittel 6.

Ulempe ved eigen kommunerevisjon er mogleg sårbarhet ved liten organisasjon og tette forhold mellom revisor og administrasjonen. Lite fagmiljø kan i tillegg tenkjast å kunne påverke rekruttering.

Ingen kommunar i Hordaland har denne ordninga.

INTERKOMMUNALT SELSKAP/SAMARBEID – EIGENREGI

Stortinget vedtok **8. juni 2018 ei ny kommunelov**. Tidspunktet for iverksetting er ikkje endeleg fastsett. Departementet har likevel lagt opp til at einskilde delar av lova skal tre i kraft frå 1. juli 2019. Forskrifter til den nye lova er under utarbeiding i departementet.

§ 27 SAMARBEID

Den nye lova opnar for at § 27 samarbeidsforma vert vidareført, men i endra form. Noverande § 27 selskap må omdanne seg enten til kommunalt oppgavefelleskap eller alternativt omorganiseras til anna selskapsform (IKS, AS eller SA) seinast fire år etter at kommunelova er sett i kraft.

Det er kommunestyra og fylkestinga i alle deltakarkommunane som sjølv må treffe vedtak om omdanning til ny selskapsform og vedta ny samarbeidsavtale (eller selskapsavtale om ein vel omdanning til IKS).

KOMMUNALT OPPGAVEFELLESSKAP (§ 19 i ny kommunelov)

To eller fleire kommunar kan saman opprette eit kommunalt oppgavefelleskap for å løyse felles oppgåve. Samtlege deltakarkommunar må vere representert i det øvste (eigar)organet i eit oppgavefelleskap, representantskapet. Kommunestyra oppnemner sjølv medlemar og varamedlemar til representantskapet.

Det er krav om å ha ein skriftlig samarbeidsavtale mellom deltakarane i oppgavefelleskapet, og det er fastsett einskilde minimumskrav til innhald i samarbeidsavtalen. Representantskapet kan også sjølv bestemme å opprette «andre organer til styring av rådet». Det vil i praksis sei at representantskapet kan opprette eit styre.

Deltakarane/kommunane vil ha ubegrensa økonomisk ansvar for sin del av oppgavefelleskapet sine forpliktingar, tilsvarande som for IKS.

Vidare må det stå i samarbeidsavtalen om oppgavefelleskapet er eit sjølvstendig rettssubjekt, kva oppgåve og mynde oppgavefelleskapet skal ha, den einskilde deltakar sin eigar- og ansvarsdel, innskotsplikt og reglar for uttrede og oppløysing av oppgavefelleskapet.

Framleis vil det vere slik at IKS-lova har ei meir omfattande regulering og fleire bestemmelsar som vil kunne bidra til ei løysing dersom det skulle oppstå usemje mellom deltakarane.

INTERKOMMUNALT SELSKAP (IKS)

Interkommunalt selskap er regulert i ei eiga lov, *Lov om interkommunale selskaper* (IKS-lova), etter mønster av dei forvaltningsmessige prinsippa i aksjelova. Selskapsforma er særleg tilpassa kommunale eigarar og harmonisert med kommunelova sine bestemmelsar. Lova har bestemmelsar om krav til budsjett, rekneskap, økonomiforvaltning, eigarskifte, oppløysing og

avvikling. Selskapet er eit eige rettssubjekt og har arbeidsgjevaransvar for sine tilsette.

Selskapet vert oppretta ved inngåing av ein selskapsavtale mellom deltakarane. Selskapsavtalen omtalar kven som er selskapet sine deltakarar, føremål, eigardelar, representasjon i representantskapet, innskotsplikt og tal styremedlemmar. Det kan vere føremålstenleg at det i tillegg inngår eit punkt om levering av revisjonstenester til den einskilde kommune med opplysing av den perioden kommunen forpliktar seg til å delta i samarbeidet samt oppseiingsfrist.

Det einskilde kommunestyre utøver sin myndigheit gjennom representantskapet og har instruksjonsmyndigheit over sin representant. Representantskapet vel selskapet sitt styre. Selskapsavtalen kan berre endrast ved at kommunestyret i alle dei deltakande kommunane gjev sitt samtykke.

Når eit interkommunalt samarbeid er oppretta for å tilgodesjå eigarane sitt behov, så fell dette inn under omgrepet eigenregi, og regelverket for offentlege anskaffingar kjem ikkje til anvending. Med eigenregi meinast at hovuddelen av selskapet si omsetning må vere mot eigarane. Anna kommersiell aktivitet skal vere avgrensa. Grensa for dette er ikkje eksplisitt uttrykt, men uttalt praksis synes å liggje rundt 10 – 20 % av omsetninga.

SØKJE SEG INN I EKSISTERANDE INTERKOMMUNALT SAMARBEID / SELSKAP

Radøy og Meland er i dag medeigarar i Nordhordland Revisjon IKS, medan Lindås tidlegare har gått ut av dette samarbeidet.

Den nye kommunen – Alver – kan søkje om deltaking i Nordhordland Revisjon IKS, som er eit etablert selskap og som vert drive i eigenregi. Dette må godkjennast av dei andre eigarane / deltakarkommunane i selskapet. Det må då også fastsetjast på kva vilkår intreden skal skje.

Dersom ein vel interkommunalt selskap som revisjonsordning i tråd med IKS-lova, så vil i praksis Nordhordland Revisjon IKS vere einaste potensielle partner å slå seg saman med.

Fordelar ved interkommunale selskap/samarbeid er at dei er underlagt vanleg forvaltningsmessig lov og forskrift, og dei er opne for politisk innsyn og kontroll. Desse selskapa/samarbeida kjenner godt det kommunale systemet både administrativt og politisk.

Interkommunale selskap må vere robuste og bør ha kapasitet til å betene eigarane med kvalitativt gode revisjonstenester. For å styrkje sin posisjon i denne samanheng, så har Nordhordland Revisjon IKS siste åra hatt ulike drøftingar om eit utvida samarbeid med andre interkommunale revisjonsselskap/samarbeid.

Når det gjeld interkommunale selskap organisert etter IKS-lova, kan det vurderast som ei praktisk ulempe at alle vedtektsendringar og økonomiske saker av vesentlig karakter skal leggast fram for eigarane. Eit IKS med mange eigarar medfører tidkrevjande saksbehandling ved vedtektsendringar.

Inndelingslova opnar for ei vidareføring av deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon for den nye kommunen. Men sidan kommunane har ulike ordningar er ikkje dette alternativet aktuelt her (for Alver).

KJØP AV REVISJONSTENESTER I MARKNADEN

Kommunelova § 78 nr. 3, gjev kommunen høve til å velje om den vil konkurranseutsetje heile eller delar av revisjonstenesta i marknaden. I denne samanheng er det meint å kjøpe revisjonstenester frå private revisjonsselskap. Ein kan velje å kjøpe heile eller delar av dei revisjonstenestene som kommunen har behov for i marknaden. Det betyr at ein til dømes kan velje berre å kjøpe forvaltningsrevisjon eksternt, og behalde rekneskapsrevisjon eller motsett, eller ein kan velje å kjøpe alle revisjonstenestene i marknaden.

Ved konkurranseutsetting vel kommunen sin revisor for ein bestemt periode, ofte 2 til 4 år. Deretter vert oppdraget lyst ut att på anbod. Det kan bety regelmessig skifte av revisjon med dei fordeler og ulemper det kan ha. God kunnskap og erfaring om revidert part er ofte fordelaktig i revisjon, og er noko som vert opparbeida over tid. Dette må sjåast i høve til skifte av aktørar som kan ha anna erfaringsbakgrunn og ser ting med «nye auge».

Dersom kjøp av revisjonsteneste i marknaden vert valt, må det det utlysast ein konkurranse for perioden 2020 – 2022/23.

Dersom fellesnemnda vel å kjøpe revisjonstenestene i marknaden, gjeld reglane for offentlege innkjøp. Regelverket skal medverka til at alle offentlege innkjøp skjer på ein måte som sikrar konkurranse, god forretningsskikk, forholdsmessighet, likebehandling av leverandørar, er forutsigbar, gjennomsiiktig og kan etterprøvast. Ved kjøp i marknaden vil det medføra kostnader knytt til sjølve innkjøpet og kvalitetssikring, kontraktstyring og oppfølging. Erfaring viser at kjøp av revisjonstenester i marknaden er ein tidkrevjande prosess frå det vert bestemt å gjennomføra konkurranse til anskaffinga er avslutta og revisor engasjert. Prosessen kan ta frå ½ år til 1 år med førebuing av konkurransegrunnlag, forankring i kontrollutval, evt. offentlig utlysning på Doffin med dei fristar som gjeld, gjennomgang og val av tilbydar, innstilling frå kontrollutval, behandling i kommunestyre/fellesnemnd, tildeling av oppdrag, klagefrist og kontraktskriving.

Perioden for kontraktsinngåinga vert avklart i konkurransegrunnlaget og ny konkurranseutsetting må føretakast innan utløp av denne perioden. Kontraktsoppfølging må gjerast undervegs i perioden. Konkurranseutsetting av revisjonstenesta og kontraktsoppfølging er ei oppgåve som krev ekstra tid og kostnader.

Fordeler med store private revisjonsselskap er at dei har store ressursar og ein stor organisasjon å spele på og som dekker mange fagområde. Dette gjer dei robuste med tanke på leveransar og gjer dei mindre sårbare enn små organisasjonar. Fleire av selskapa har også rekruttert tilsette som tidlegere har jobba i offentlig revisjon.

Moglege ulempe ved privat revisjon kan vere noko mindre erfaring med offentlig forvaltning og politiske kulturar. Gjennom å vere forretningsstyrte selskap kan ein forvente at dei opererer med høgare timepris enn kommunal revisjon. Det kan vere variasjon mellom privat- og offentlig revisjon, men det kan også være forskjell mellom private aktørar.

Det vart først opna for ei konkurranseutsetting av kommunale revisjonstenester i 2004. Kommunelova vart då endra og det kom ei ny forskrift om dette. Den gong vart det opna ein ny marknad og det var stor interesse hos private revisjonsselskap med konkurranse om moglege oppdrag.

Sekretariatet er kjend med at det (pr 01.06. 2018) er 59 kommunar og to fylkeskommunar som har valt å konkurranseutsetje heile eller delar av sine revisjonstenester. Mange meiner at erfaringane er gode og opplever å ha fått både betre og billigare revisjon enn tidlegare.

Også interkommunale revisjonsselskap kan konkurrere om revisjonsoppdrag i marknaden. Dette er også tilfelle for Nordhordland Revisjon IKS. Men IKS-selskapa har, som før nemnd i si eigarform, eit avgrensa høve til å utføre kommersielle tenester innan sin samla økonomi. Nordhordland Revisjon IKS har derfor oppretta eit heileigd aksjeselskap som dei nyttar til sal av ulike revisjonstenester.

Sidan 2004 synes konkurransesituasjonen å ha endra seg noko over tid. I Hordaland er det mange kommunar som har valt å konkurranseutsetje sine revisjonstenester.

Revisjonsoppdraga fordeler seg slik på ulike private selskap og IKS (2018):

Deloitte AS	35 oppdrag inkl. berre forvaltning
KPMG AS	15 oppdrag
BDO AS	8 oppdrag
Sogn og Fjordane Revisjon IKS	8 oppdrag
Rogaland Revisjon IKS	1 oppdrag

KOSTNADER VED REVISJON

Budsjetta til revisjonsselskapa i interkommunalt samarbeid (§ 27) / kommunalt oppgavefellesskap (§19) eller interkommunale selskap (IKS) vert fastsett av styre / representantskap. Kostnadane vert fordelt på eigarane med bakgrunn i vedtekter og selskapsavtale.

Det er vanskeleg å føresjå kostnaden for kjøp av revisjonstenester i marknaden. Den vil først verte synleggjort gjennom ein konkurranse. Erfaring tilseier at ein del kommunar synes å vere nøgd mellom anna med omsyn til pris i avtalen, men tilleggsrekningar kan førekome. Dette er tilhøve som til ei viss grad kan regulerast gjennom konkurransegrunnlaget og i kontrakt. Ved kjøp av revisjonsteneste i marknaden må konkurranseutsetting føretakast i periodar, og kostnadane samt tidsbruken til dette arbeidet må også takast omsyn til.

Kostnadar for revisjonstenester frå ulike leverandørar, både kommunale, interkommunale og private, vil sjeldan vere samanliknbare utan at ein korrigerer for innhald og omfang i leverte tenester, tal rapportar og kompleksitet i rapportar mm. Ei samanlikning krev derfor vesentleg kjennskap til innhaldet i revisjonsarbeidet.

Erfaring med ulike revisjonsselskap og ordningar syner også noko ulik praksis på korleis dei arbeider og framskaffar dokumentasjon og nødvendig revisjonsgrunnlag. Variasjonane på dette området gjer det vanskelig å synleggjere heile kostnadsbilde, særleg med tanke på i kor stor grad revisjonen er avhengig av kommunen sin administrasjon for å utføre oppdraget.

SEKRETARIATETS VURDERING

Tilsette eigen revisor

Det er mogleg for ny organisering å etablera ein eigen kommunerevisjon for den nye kommunen. Dette alternativet er ikkje særleg utbredt og som nemnd tidlegare finn vi det stort sett i store kommunar kor det vil vere rom for eit større og meir robust revisjonsmiljø.

Sekretariatet meiner denne ordninga ikkje er aktuell.

Interkommunalt samarbeid/selskap

Eit anna og meir relevant alternativ er å søkje seg inn i eit etablert interkommunalt samarbeid eller selskap. I praksis vil det då vere naturleg at Alver kommune vel å gå inn i Nordhordland Revisjon IKS. Det interkommunale selskapet driv etter sjølvkostprinsippet.

Nordhordland Revisjon IKS har god kunnskap om kommunane Meland og Radøy, og har revidert kommunane i mange år med dei fordelar det gjev. Selskapet kan ta på seg revisjonsoppdraget for nye Alver kommune. Ei slik ordning vil ivareta nærleik, vidareføring av lokal kompetanse og erfaring. Med denne ordninga kan kommunen velje eigarskap der kommunen kan dra nytte av erfaring av tidlegare revisjonsarbeid innan kommunen.

Organisasjonsmessig, med omsyn til storleik, breidde i kompetanse og ved rekruttering, kan Nordhordland Revisjon IKS i dag vere noko sårbar. Eit tettare samarbeid med andre interkommunale selskap kan motverke dette.

Denne ordninga er aktuell og i så fall er det naturleg å velje Nordhordland Revisjon IKS.

Kjøp av revisjonsteneste i marknaden

Kontrakten mellom Deloitte AS og Lindås kommune går ut 31.12.2019. Dersom ordninga med kjøp av revisjonsteneste i marknaden vert valt er det opent kven som får revisjonsoppdraget. Det er usikkert om eit revisjonsselskap med kunnskap og erfaring frå Lindås kommune vinn.

Dersom kjøp av revisjonstenester i marknaden vert valt, må det veljast revisjonsperiode / kontraktslengde og tidleg i 2019 inviterast til tilbodskonkurranse for perioden 2020 – 2022/23. Revisjonsselskap skal levere innanfor kontrakten jfr. konkurransegrunnlaget. Det kan skrivast tilleggsfakturaer ved eventuelle førespurnader om rådgjeving og bistand utover avtalt kontrakt.

Denne ordninga er aktuell og kan i utgangspunktet vere rimelegare. Kva oppgåve som ligg i kostnaden kan variera med omsyn til omfang av forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, rådgjeving, attestasjonar og anna arbeid.

Delt løysing

Det aller vanlegaste er at ein kommune har same revisor for alle revisjonstenester – rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Det er også eit alternativ å ha ei delt løysing, men nesten ingen kommunar har dette utanom store kommunar som Bergen og einskilde fylkeskommunar. Ei slik ordning vurderer ein ikkje som aktuell for Alver kommune.

OPPSUMMERING

Ved val av revisor er det fleire element som kompetanse og erfaring, tilgjenge/responstid, samt tydelegheit i rapporteringa som bør telje med i vurderinga. Nemnde punkt gjev kvalitet på utført revisjonsarbeid og vil sannsynlegvis også spegle att kostnaden for levert revisjonsteneste.

Ei samanlikning av ulike revisjonsordningar gjev eit bilde av dei ulike eigenskapane ved kvar ordning. Det vil vere pris og kvalitetsskilnadar frå revisjonsselskap til revisjonsselskap. Ei samanlikning av revisjonsordningar ved ein kostnadsoversikt gjev ingen oversikt om kvalitet. Sekretariatet er usikre på kor relevant det er å samanlikne revisjonskostnadane til kommunar av ulik storleik. Vi vil understreke at berre ved å innhente konkrete tilbod om revisjon vil vise dei reelle kostnadsskilnadane. Det må då takast omsyn til omfanget og kompleksiteten samt at revisjonskostnadane bør sjåast over fleire år for å gje eit representativt bilde. Sekretariatet vurderer det slik at eit talmateriale berre kan framskaffe tal med stor usikkerhet.

- Revisjonsordninga «Tilsette eigen revisor» meiner sekretariatet ikkje er aktuell.
- Vel ein «kjøp av revisjonsteneste i marknaden», må konkurransen vere gjennomført og kontrakt vere klar før 01.01.2020. Det vil seie at prosessen må starta snarast i 2019, og det må veljast ein kontraktsperiode for konkurransen.

Denne ordninga er aktuell og kan vere rimelegare, men kva oppgåve som ligg i kostnaden kan variere med omsyn til omfang av forvaltningsrevisjon, (selskapskontroll), rådgjeving, attestasjonar og anna arbeid.

Dersom kjøp av revisjonsteneste vert valt, kan det gje moglege kostnader med eit sluttoppgjer vedkomande Radøy og Meland sitt eigarskap i Nordhordland Revisjon IKS.

- Vel ein «interkommunalt samarbeid/selskap» må dette vere klart frå 01.01.2020. Denne ordninga har dei fleste kommunane i landet, men ikkje i Hordaland. Ordninga er aktuell og sekretariatet vurderer at det i så fall er naturleg å velje Nordhordland Revisjon IKS.

Denne utgreiinga er ein informasjon om ulike revisjonsordningar. Som tidlegare nemnd vil revisjonsarbeidet uavhengig av ordning, vere styrt av detaljerte forskrifter, metodar og standardar, med konkrete krav til utdanning og praksis hos revisor. Den revisjonsordninga som vert valt utelukkar dei andre ordningane.

FRAMLEGG - TILRÅDING:

Alt. 1

Alver kommune vel å nytte interkommunal revisjonsordning for alle revisjonstenester. Ein går i dialog med Nordhordland Revisjon IKS for å få til ein avtale som spesifiserer tenesta og dei økonomiske rammevilkåra.

Alt. 2

Alver kommune vel å kjøpa alle revisjonstenester i marknaden. Kommunane Meland og Radøy må gjera eit arbeid for å avslutta sine tenesteleveransar og eigarskap i Nordhordland Revisjon IKS fom 01.01.2020.

Kontrollutvala i Lindås, Meland og Radøy førebur sak om innkjøp av revisjonstenester med verknad frå 01.01.2020. Utvala knyter til seg naudsynt hjelp, dei utformar konkurransegrunnlag og førebur sak heilt fram til at dei innstiller overfor fellesnemnda på val av revisor.

Habilitet ved vidare saksgang:

Nordhordland Utviklingsselskap IKS leverer sekretariatstenester til kontrollutvala i alle kommunane. Sekretariatet har ikkje noko binding til Nordhordland Revisjon IKS. Kontrollutvala har vurdert og funne at sekretariatet derfor er habil til å førebu denne saka.

Reglar om habilitet tilseier at representantskapets medlemar i Nordhordland Revisjon IKS ikkje kan delta i handsaming av sak om val av revisor så lenge det interkommunale selskapet er ein aktuelle kandidat til å få oppdraget.

Framdriftsplan 2018:

- Sept. Vedtak i alle kontrollutvala om oppstart av utgreiing / sak
- Okt. Sekretariatet utgreier saka
- Nov. Fellesmøte for kontrollutvala i Lindås, Meland og Radøy
- Nov. Kontrollutvala vedtek sine tilrådingar til fellesnemnda
- Des. Fellesnemnda vedtek revisjonsordninga for Alver kommune

Framdriftsplan 2019:

Val av revisor

Valet av revisjonsordning vil leggje premissar for val av revisor;

- Dersom eigne revisorar – gjennomføre prosess for rekruttering
- Dersom interkommunalt samarbeid – gjennomføre prosess for endringar i høve dette
- Dersom kjøp av teneste – gjennomføre anbudsprosess

Basert på fellesnemnda sitt endeleg vedtak om revisjonsordning må det eventuelt i løpet av 1. halvår gjennomførast ein prosess og lagast ei ny sak til kontrollutvala med tilråding om val av revisor.